

Агата Кристи

SOS

– Аха! – каза господин Динсмийд, преценявайки обстановката.

Отстъпи назад и огледа одобрително кръглата маса. Отблясъците от огъня в камината играеха по бялата покривка, по ножовете и вилиците и по другите вещи върху масата.

– Готово ли е всичко? – попита нерешително госпожа Динсмийд. Беше дребна повяхнала женица с безцветно лице, рядка коса, зализана над челото, и припрени движения.

– Всичко е готово – каза мъжът ѝ с някаква злонамерена веселост.

Той пък беше едър човек с приведени рамене и широко червендалесто лице. Имаше малки свински очички, които примигваха под рунтавите му вежди, и голяма, лишена от косми челюст.

– Лимонада? – предложи госпожа Динсмийд почти шепнешком.

Мъжът ѝ разтърси глава.

– Чай. Много по-добре, във всеки случай. Я виж какво е навън – фучи и се лее. Една чаша хубав горещ чай е най-нужното за вечеря в такава нощ.

И той намигна закачливо и отново заразглежда застланата маса.

– Една хубава чиния с яйца, осолено студено говеждо и хляб със сирене. Това е моята вечеря. Затова идвай и слагай, майко. Шарлът в кухнята гори от нетърпение да ти помогне.

Госпожа Динсмийд стана и внимателно нави кълбото от плетката си.

– Много хубаво момиче е станала – промърмори тя. – Много сладка, така си е.

– Аха! – додаде господин Динсмийд. – Все едно че виждам майка ѝ! Хайде, върви и не губи време.

Той закричи из стаята, като си тананикаше под носа. По едно време стигна до прозореца и погледна навън.

– Щуро време – промълви той на себе си. – Едва ли някой ще вземе да дойде на гости тая вечер.

След това и той излезе от стаята.

Десет минути по-късно госпожа Динсмийд влезе с чиния пържени яйца. След нея идваха двете ѝ дъщери и носеха останалата част от вечерята. Господин Динсмийд и синът му Джони вървяха най-отзад. Първият се настани на главното място на масата.

– За това, за което сме се събрали, и прочее – отбеляза той шеговито. – Благословен да е човекът, който е измислил консервите. Искам да знам какво щяхме да правим, отдалечени отвсякъде на толкова мили, ако няхаме по някоя и друга консерва, когато месарят забравя да се

отбие за седмицата?

И той продължи сръчно да реже осоленото говеждо.

– Чудя се кой е решил да построи тази къща така далече от хората – отбеляза накупено Дъщеря му Магдален. – Никога не се виждаме с никого.

– Не – каза баща ѝ. – С никого.

– Не ми е ясно ти защо си я купил, татко – намеси се Шарлът.

– Не знаеш ли, момичето ми? Е, имах си причини, имах си причини.

Очите му крадешком потърсиха жена му, но тя се намръщи.

– На всичкото отгоре и с духове – каза Шарлът. – За нищо на света не бих останала сама тук през нощта.

– Ама че глупости – каза баща ѝ. – Досега нищо не си виждала, нали? Е какво тогава?

– Не съм виждала, но...

– Но какво?

Шарлът не отговори, но потръпна. По прозореца изплющя силна струя дъжд и госпожа Динсмийд изпусна някаква лъжица, която издрънча върху подноса.

– Нервна ли си, майко? – попита господин Динсмийд. – Щура нощ, а? Не се тревожи, тук, до камината, сме на топло и навън няма жива душа, която да ни безпокои. Чудо би било да се отбие някой. А чудеса не се случват. Не – добави той сякаш на себе си с някакво особено задоволство. – Чудеса не се случват.

Едва бяха изречени тия думи, и на вратата внезапно се почука. Господин Динсмийд остана като закован.

– Какво ли е пък това? – промълви той. Долната му челюст увисна.

Госпожа Динсмийд изскимтя и се загърна по-плътно с шала си. Лицето на Магдален отново придоби цвят и тя се наведе да каже нещо на баща си.

– Чудото се случи – каза тя. – По-добре да отидеш и да пуснеш тоя, който чука.

Двайсет минути преди това Мортимър Кливланд стоеше в мъглата под проливния дъжд и оглеждаше колата си. Проклет късмет наистина. В продължение на десет минути два пъти пука гума и ето го сега, заседнал на мили разстояние отвсякъде, посред тия голи уилтшърски долини, с настъпващата нощ пред себе си и никакви изгледи за подслон. Падаше му се, като се опитва да пресича направо. Ако се беше движил по шосето, нямаше да стане така! Сега се бе изгубил по нанагорнището на

някакъв, както изглеждаше, коларски път и нямаше никаква възможност да избути колата по-нататък, а и никаква представа дали наоколо има селце.

Той се огледа притеснено на всички страни и внезапно зърна някакъв светлинка горе на хълма. След секунда мъглата пак я забули, но той изчака търпеливо и след малко отново я съгледа. След още малко размисления остави колата и драсна нагоре по стръмнината.

Скоро излезе от мъглата и разпозна светлината, която се прецеждаше от осветения прозорец на малка къщурка. Тук сигурно щяха да го подслонят. Моргимър Кливланд ускори крачка с приведена глава, за да посрещне свирепите набези на бурята и дъжда, които сякаш правеха всичко възможно да го върнат назад.

Самият Кливланд беше знаменитост, макар повечето хора да проявяваха пълно невежество по отношение на името и постиженията му. Беше авторитет в науката по душевните болести и автор на два превъзходни учебника върху подсъзнателното. Беше член и на Дружеството за психически проучвания и изследовател на окултното, доколкото то засягаше собствените му заключения и научни теми.

По природа бе особено чувствителен към атмосферата и чрез умислени тренировки бе задълбочил тази своя естествена дарба. Когато най-накрая стигна до къщата и потропа на вратата, изпита някаква възбуда, засилен интерес, сякаш всичките му сетива изведнъж се бяха изострили.

Приглушените гласове вътре едва долитаха до него. Когато почука, изведнъж настъпи мълчание, после той чу как някакъв стол изстърга по пода. След още една минута вратата се отвори широко от момче на петнайсетина години. И Кливланд успя покрай рамото на момчето да хвърли поглед върху сцената вътре.

Напомни му на интериор от някой холандски майстор. Кръгла маса, сложена за вечеря, семейството, насядало около нея, една-две потрепващи свещи и всичко това осветено от огъня в камината. Баштата, едър мъж, седеше от едната страна на масата, дребна сивокоса женица с уплашено лице седеше насреща му. С лице към вратата, точно срещу Кливланд, седеше момиче. Стреснатите ѝ очи гледаха право в неговите, ръката ѝ, стиснала чаша, бе спряла на път към устата.

Кливланд забеляза тутакси, че момичето е красиво, а това по тоя край се срещаше рядко. Косата, червеникаво-златиста, ограждаше лицето ѝ като мъгла; очите ѝ, силно раздалечени, бяха съвършено сиви. Устата и брадичката ѝ напомняха на ранните италиански мадони.

Настъпи момент на мъртва тишина. После Кливланд пристъпи в стаята и обясни причината на посещениято си. Тъкмо привърши баналната си история, и настъпи нова пауза, още по-трудна за проумяване. Накрая, сякаш с усилие, бащата стана.

– Влезте, сър господин Кливланд, така ни казахте?

– Така се казвам – отвърна Мортимър усмихнат.

– Ах, да! Влезте, господин Кливланд. Кучешко време е навън, а? Заповядайте до камината. Затвори вратата де, Джони! Там ли ще седиш цялата нощ?

Кливланд пристъпи напред и седна на дървена табуретка до камината. Момчето Джони затвори вратата.

– Аз пък се казвам Динсмийд – заговори другият. Вече преливаше от любезност. – Това е моята госпожа, а това са двете ми дъщери – Шарлът и Магдален.

Чак сега Кливланд съгледа лицето и на другото момиче, което седеше с гръб към него, и установи, че макар и различно, и то беше красиво като сестра си. Възмургаво, с лице с мраморна бледост, с тънък, леко прегърбен нос и сериозна уста. Отличаваше се с някаква ледена хубост, строга и почти повеляваща. Тя кимна с глава, когато баща ѝ я представи, и го погледна напрегнато, сякаш изпитваше характера му. И като че ли му правеше обобщителен анализ, като го претегляше на везните на младежката си преценка.

– Ще пийнете ли една глътка, господин Кливланд?

– Благодаря – каза Мортимър. – Чаша чай ще ми дойде превъзходно.

Господин Динсмийд се поколеба за минута, после раздига от масата петте чаши една след друга и ги изля във ведрото с помията.

– Този чай е изстинал – каза той припряно. – Я направи нов, а, майко?

Госпожа Динсмийд бързо стана и излезе с чайника. На Мортимър се стори, че тя като че само това чакаше, за да излезе от стаята.

Скоро пристигна пресният чай и неочакваният гостенин беше отрупан с храна.

Господин Динсмийд не спираше да говори. Беше експанзивен, приветлив, словоохотлив. Разказа на непознатия всичко за себе си. Напоследък изоставил занаята си на строител – да, и хубаво направил. Заедно с госпожата му решили да опитат малко от селския въздух – никога преди не били живели на село. Е, не избрали най-добрия сезон, а октомври и ноември, но не им се чакало. „Животът е несигурен, както сам знаете,

сър.“ Затова си взели тази къщичка. На осем мили разстояние от селото и на деветнайсет от всичко, което човек би нарекъл град. Не, не се оплаквали. За момичетата си било доста скучновато, но той и майката се радвали на тишината.

И така той говореше, оставяйки Мортимър направо хипнотизиран от сладката приказка. Нищо особено, най-обикновено домочадие. И все пак, още от първия поглед върху интериора той беше поставил диагнозата за нещо друго: напрежение някакво, обтегнатост, която се излъчваше от четиримата тук – не знаеше точно какво. Навярно бъркаше, нервите му бяха направо скапани! Всички се бяха стреснали от неочакваната му поява и това бе всичко!

Той повдигна въпроса за нощуването си и получи готов отговор.

– Принудени сте били да спрете тук, господин Кливланд. На доста мили наоколо няма нищо друго. Ще ви дадем спалня и макар моите пижами да са малко широчки, е все пак по-добре, отколкото нищо, нали, а до сутринта вашите дрехи ще изсъхнат.

– Много мило от ваша страна.

– Няма нищо – отвърна другият любезно. – Както току-що казах, в нощ като тази човек и куче не може да върне. Магдален, Шарлът, качете се да пригответе стаята.

Двете момичета излязоха от дневната. След малко Мортимър ги чу да шетат горе.

– Много добре разбирам, че две такива привлекателни млади дами като дъщерите ви сигурно скучаят тук каза Кливланд.

– Добре изглеждат, нали? – отвърна господин Динсмийд с бащинска гордост. – Не приличат много нито на майка си, нито на мен. Ние сме скромни хора, но сме много привързани един към друг, истина ви казвам, господин Кливланд. Ей, Маги, така ли е?

Госпожа Динсмийд превзето се усмихна. Отново се беше хванала за плетката си. Куките живо потракваха. Плетеше бързо.

След малко съобщиха, че стаята е готова, и Мортимър, изразявайки отново своята признателност, заяви намерението си да си легне.

– Сложихте ли гореща бутилка в леглото? – запита госпожа Динсмийд, ненадейно изявила желание да покаже колко е горда със своя дом.

– Да, майко, две.

– Ха така – заяви Динсмийд. – Вървете горе с него, момичета, и вижте дали няма да му потрябва и още нещо.

Магдален тръгна пред него по стълбите, вдигнала високо свещта. Шарлът вървеше след него.

Стаята беше уютна, малка и с полегат таван, но леглото изглеждаше удобно. Малкото прашни мебели бяха от стар махагон. В легена имаше голяма кана с гореща вода, на един стол бе праметната розова пижама с огромни размери, а леглото беше оправено и готово да го приеме.

Магдален приближи до прозореца и провери дали е добре затворен. Шарлът хвърли последен поглед върху нещата за миене. После и двете застанаха на вратата.

– Лека нощ, господин Кливланд. Сигурен ли сте, че нищо друго не ви трябва?

– Да, благодаря, госпожице Магдален. Малко ми е неудобно, че ви създадох толкова грижи. Лека нощ.

– Лека нощ.

Те излязоха и затвориха вратата след себе си. Мортимър Кливланд остана сам. Бавно и замислено се съблече. После навлече розовата пижама на Динсмийд, събра мокрите си дрехи и ги остави пред вратата, както му бе наредил неговият домакин. Отдолу се дочуваше гръмливият глас на Динсмийд.

Ама че приказлив човек! Общо взето, особена личност – но нямаше ли всъщност нещо особено и в цялото семейство, или може би така си въобразяваше?

Върна се бавно в стаята и затвори вратата. Застана до леглото, потънал в мисли. И тогава изневиделица се сепна.

Махагоновата масичка до леглото беше потънала в прах. Върху прахта бяха изписани три букви, които се открояваха ясно – SOS.

Мортимър се вторачи, сякаш не можеше да повярва на очите си. Това беше потвърждение на всичките му неясни догадки и предчувствия. Значи беше прав. В тая къща имаше нещо нередно.

SOS. Зов за помощ. Но чий пръст беше написал това в мрака? На Магдален или на Шарлът? И двете стояха там, спомни си той, за миг или два, преди да излязат от стаята. Чия ръка тайно се беше спуснала над масичката, за да изпише рите букви?

Лицата на двете момичета изникнаха пред него. Магдален, тъмно-коса и надменна, и Шарлът, както я бе видял от самото начало, с раздалечени очи, сепната, с нещо неразгадаемо в погледа.

Отиде пак до вратата и я отвори. Боботешият глас на Динсмийд вече не се чуваше. Къщата тънеше в тишина.

Каза си наум: „Тази нощ нищо не мога да направя. Утре – да. Ще видим.“

Кливланд се събуди рано. Мина през дневната и излезе в градината. Утрото беше свежо и красиво след дъжда. И някой друг беше станал рано. В дъното на градината Шарлът се бе облегла на оградата и се взираше над долината. Пулсът му се ускори, докато слизаше към нея. През цялото време тайно се беше надявал Шарлът да е написала посланието. Когато стигна при нея, тя се обърна и го поздрави. Очите ѝ бяха прями и детински, без капчица намек за някакво тайно споразумение.

– Много хубава утрин – каза Мортимър усмихнат. – Днес времето е в пълен контраст с вчерашната нощ.

– Така е наистина.

Мортимър счупи една клонка от дървото до себе си. С нея започна безцелно да чертае по гладката пясъчлива почва под краката си. Написа S, после O, после пак S, като едновременно наблюдаваше крадешком момичето. Но както преди, и сега не забеляза и капчица разбиране.

– Знаете ли какво означават тия думи? – рязко запита той.

Шарлът се намръщи.

– Нали корабите там параходите изпращат такива сигнали, когато изпаднат в беда? – попита тя.

Мортимър кимна.

– Снощи някой е написал това на нощната масичка до леглото ми – каза той тихо. – Мислех да не би вие да сте го сторили.

Тя го погледна с широко разтворени, озадачени очи.

– Аз? O, не.

Значи беше сбъркал. Прониза го остра болка на разочарование. А беше толкова сигурен, толкова сигурен. Интуицията не му изневеряваше често.

– Съвсем сигурна ли сте? – настоя той.

– O, да.

Обърнаха се и се запътиха заедно към къщата. Шарлът изглеждаше замислена за нещо. На подхвърлените реплики отговаряше разсеяно. Изведнъж му заговори ниско и припряно:

– Странно, че ме попитайте за тия букви – SOS. Не съм ги написала аз, разбира се, но можех и да ги напиша, много лесно.

Той спря и я погледна, а тя бързо додаде:

– Зная, че звучи глупаво, но така се бях изплашила, страшно се бях изплашила и когато вие снощи пристигнахте, това сякаш беше отговорът на всичко.

– И от какво сте се изплашили? – попита бързо той.

– Не зная.

– Не знаете?

– Мисля, че от къщата. Откакто сме дошли тук, страхът ми става все по-голям и по-голям. И всички изглеждат някак други. Баща ми, майка ми, Магдален, всички изглеждат различни.

Мортимър не отговори веднага и преди да започне, Шарлът продължи:

– Знаете ли, че в тази къща има май призраци?

– Какво? – Целият му интерес се възобнови.

– Да, някакъв човек убил жена си тук преди доста години. Разбрахме го едва след като се пренесохме. Баща ми казва, че духовете са пълна шуротия, но аз не знам.

Мортимър започна бързо да размишлява.

– Кажете ми – каза той делово – къде е било извършено убийството – в стаята, в която снощи се настаних ли?

– Нищо не зная – каза Шарлът.

– Чудя се – заговори Мортимър почти на себе си, да, сигурно е било така.

Шарлът го изгледа неразбиращо.

– Госпожице Динсмейд – предпазливо започна Мортимър, – имали ли сте някога причина да считате, че можете да действате като медиум?

Тя се вторачи в него.

– Вярвам, знаете, че именно вие сте написали снощи SOS – каза той тихо. – О! Съвсем несъзнателно, разбира се. Някакво престъпление оцветява атмосферата, така да се каже. Една чувствителна душевност като вашата би могла да се повлияе именно така. Вие сте възпроизвели усещанията и впечатленията на жертвата. Преди много години навярно тя е написала SOS върху масичката и снощи вие несъзнателно сте повторили нейната постъпка.

Лицето на Шарлът се оживи.

– Разбирам – каза тя. – И вие смятате, че това е обяснението?

От къщата я извика някакъв глас и тя влезе, оставяйки Мортимър да крачи из градинските пътеки. Беше ли доволен от собственото си обяснение? Покриваше ли то фактите, каквито той ги знаеше? На тях ли се дължеше напрежението, което бе усетил, когато снощи влезе в къщата?

Вероятно, но все пак още имаше особеното усещане, че внезапната му поява бе предизвикала нещо твърде подобно на вцепенение, затова си помисли: „Не бива да се задоволявам с някакво психическо обяснение, то може да се отнася за Шарлът – но не и за останалите. Моето

пристигане страшно ги смути – всички с изключение на Джони. Каквото и да е било, Джони е извън него.“

Кой знае защо, беше абсолютно убеден в това. В този момент самият Джони излезе от къщата и се приближи до госта.

– Закуската е готова – каза той недодялано. – Ще влезете ли?

Мортимър забеляза, че пръстите на момчето са силно зацапани. Джони проследи погледа му и се разсмя гузно.

– Непрекъснато се цапам с разни химикали – каза той. – Понякога татко направо се въсесява. Искаше да се захвана със строителство, но мен ме привличат химията и изследователската работа.

На прозореца пред тях се появи господин Динсмийд – широколик, весел, усмихнат, и като го видя, Мортимър усети в себе си отново недоверие и антипатия. Госпожа Динсмийд вече бе седнала на масата. Тя каза „Добро утро“ с безличния си глас и на него му се стори, че поради някаква причина тя се страхува от него. После влезе Магдален. Кимна му едва забележимо и зае мястото си точно срещу него.

– Добре ли спяхте? – попита отривисто тя. – Удобно ли ви беше леглото?

Погледна го настойчиво и когато той вежливо отговори положително, забеляза нещо подобно на разочарование, което премина за миг по лицето ѝ. Какво ли очакваше да чуе, зачуди се той.

После се обърна към домакина си.

– Вашето момче се интересува от химията, така ли? – попита той приветливо.

Чу се трясък. Госпожа Динсмийд беше изпуснала чаената си чаша.

– Е, де, Маги, какво ти става? – попита мъжът ѝ.

На Мортимър се стори, че в гласа му прозвуча напомняне, предупреждение някакво. После се обърна към госта си и заговори словоохотливо за предимствата на строителния занаят и че на момчетата не бива да се разрешава да се налагат.

След закуска Мортимър излезе сам в градината и запуши. Явно настъпваше моментът, когато се налагаше да напусне къщата. Подслон за една нощ беше едно, а да го продължи без някакво извинение, беше трудно, а и можеше ли да измисли сносно оправдание? И все пак никак не му се искаше да си тръгва.

Прехвърли няколко пъти тази мисъл в главата си и пое по една пътека, която минаваше от другата страна на къщата. Обувките му бяха с гумени подметки и не вдигаха почти никакъв шум. Минаваше покрай кухненския прозорец, когато отвътре дочу думите на Динсмийд и тия

думи привлякоха незабавно вниманието му.

– Доста солидна сума пари, така си е.

Отговори му гласът на госпожа Динсмийд. Беше твърде слаб, за да може Мортимър да чуе думите ѝ, но Динсмийд отвърна:

– Близо 60 000 лири, адвокатът го каза.

Мортимър нямаше намерение да подслушва и замислено продължи нататък. Споменаването на пари сякаш избистряше ситуацията. Някъде си там ставаше въпрос за 60 000 лири и това правеше нещата по-ясни и по-грозни.

От къщата излезе Магдален, но гласът на баща ѝ тутакси я повика обратно вътре и тя отново влезе. След малко самият Динсмийд се присъедини към госта.

– Рядко хубава сутрин – каза той доброжелателно. – Надявам се колата ви да не е пострадала много.

„Сигурно иска да разбере кога си тръгвам“ – помисли си наум Мортимър.

А на глас той поблагодари още веднъж на господин Динсмийд за изпросеното гостоприемство.

– Няма защо, няма защо – каза другият.

Магдален и Шарлът излязоха заедно от къщата и тръгнаха ръка за ръка към някаква ръждясала скамейка недалеч. Двете глави – тъмнокосата и златистата – представляваха приятен контраст една до друга и Мортимър непринудено забеляза:

– Никак не си приличат дъщерите ви, господин Динсмийд!

Ръката на мъжа, който точно си палеше лулата, нервно потрепна и той изпусна кибрита.

– Така ли смятате? – попита той. – Да, е, сигурно е така.

Мортимър светкавично се досети.

– Естествено не са ваши и двете, нали? – попита той съвсем равнодушно.

Видя как Динсмийд го погледна колебливо за момент, но после все пак се реши:

– Много сте проникателен, сър – каза той. – Не, едната от тях я намерихме още като бебе и я отгледахме като наша. Самата тя няма и представа за истината, но скоро ще трябва да я научи. – Той въздъхна.

– Нещо като наследство? – попита тихо Мортимър.

Другият го стрелна с подозрителен поглед.

После като че ли реши, че е най-добре да бъде откровен; поведението му стана почти агресивно открито и непринудено.

– Странно как ви е дошло на ум, сър.

– Навярно телепатия? – каза Мортимър и се усмихна.

– Ето какво, сър. Взехме я, за да осигуря на майката занимание, защото по онова време точно захващах занаята. Преди няколко месеца забелязах едно съобщение във вестниците и ми се стори, че въпросното дете е вероятно нашата Магдален. Допитах се до адвокати и последвах доста разговори за едно и друго. Адвокатите отначало се съмняваха – естествено, както вие бихте казали, но сега вече всичко е ясно. Следващата седмица ще заведе момичето в Лондон, но засега тя не знае нищо. Баща ѝ, изглежда, е от богатите евреи. Научил за съществуването на детето само няколко месеца преди смъртта си. Пуснал агенти да я търсят, та когато я намерят, да ѝ предадат всичките пари, които ѝ завещал.

Мортимър слушаше с неотслабващо внимание. Нямаше причини да се съмнява в историята на господин Динсмейд. Тя обясняваше черната хубост на Магдален; обясняваше навярно и надменното ѝ поведение. Независимо от това, макар и цялата история да беше вярна, нещо оставаше неразкрито.

Но Мортимър нямаше намерение да събужда подозренията на другия. Вместо това ще вземе да се махне от пътя им, за да ги облекчи.

– Много занимателна история, господин Динсмейд – каза той. – Поздравявам госпожица Магдален. Наследница и красавица, очаква я славно време.

– Ще си го получи – съгласи се топло бащата, – при това е рядко добро момиче, господин Кливланд.

В поведението му имаше всички доказателства за сърдечна топлота.

– Е – започна Мортимър, – ще трябва да потеглям, струва ми се. Още веднъж искам да ви благодаря, господин Динсмейд, за вашето изключително гостоприемство в тежкия за мен момент.

Придружен от домакина си, той влезе в къщата да се сбогува с госпожа Динсмейд. Тя стоеше до прозореца с гръб към тях и не ги чу, като влизаха. Когато мъжът ѝ весело извика: „Господин Кливланд е дошъл да се сбогува“, тя се сепна нервно и се извъртя, изпусвайки нещо, което държеше в ръка. Мортимър го вдигна. Беше миниатюра на Шарлът, изработена в стил отпреди двайсет и пет години. Мортимър повтори думите си на благодарност, които вече бе изказал на мъжа ѝ, и пред нея. Забеляза пак изплашените ѝ очи и прикритите погледи, които му хвърляше изпод клепачите си.

Двете момичета ги нямаше наоколо, но на Мортимър не му се

искаше да се разбере, че особено го интересуват; при това той си имаше собствено мнение по въпроса, което съвсем скоро щеше да се окаже вярно.

Беше изминал близо половин миля от къщата, на път към мястото, където предната нощ бе оставил колата си, когато храстите от едната страна на пътеката се разтвориха и пред него излезе Магдален.

– Трябваше да се видя с вас – каза тя.

– Очаквах ви – отвърна Мортимър. – Вие написахте SOS върху мачичката до леглото ми снощи, нали?

Магдален кимна.

– Защо? – попита нежно Мортимър.

Момичето се извърна и започна да къса листа от храста.

– Не зная – започна тя, – честно казано, не зная.

– Кажете ми – настоя Мортимър.

Магдален пое дълбоко дъх.

– Аз съм практичен човек – каза тя, – не като ония, които си въобразяват разни врели-некипели. Вие, както разбирам, вярвате в духове и призраци. Аз не и когато ви казвам, че в тази къща има нещо много нередно – тя посочи хълма, – имам предвид, че има нещо смуцаващо, което не е само ехо от миналото. То все се връща, откакто сме дошли тук. И всеки ден става все по-лошо: татко се промени, майка се промени, Шарлът се промени.

Мортимър я прекъсна:

– Джони промени ли се? – попита той.

Магдален го погледна, в очите ѝ започна да се прокрадва разбиране.

– Не – каза тя, – сега като се замисля, не. Джони не се промени. Той е единственият, който си остана недокоснат от всичко тук. Снощи на чая също си остана недокоснат.

– А вие? – попита Мортимър.

– Аз се страхувах, много се страхувах, съвсем като дете – без да зная от какво. А татко беше странен, другояче не може да се нарече – странен. Говореше за чудеса и тогава аз започнах да се моля – наистина се молах – да стане някакво чудо, и вие почукахте на вратата.

Тя рязко спря и се загледа в него.

– Сигурно ви се струвам малко смахната – каза предизвикателно.

– Не – отвърна Мортимър, – напротив, изглеждате ми напълно нормална. Всички нормални хора имат предчувствия за настъпващата опасност.

– Вие не разбирате – каза Магдален. – Не се страхувах за себе си.

– За кого тогава?

Тя разтърси глава озадачена.

– Не зная.

А после продължи:

– Написах SOS съвсем несъзнателно. Беше ми хрумнало нещо абсурдно, без съмнение – че няма да ми позволят да си поговоря с вас. Имам предвид останалите. Не зная какво точно исках да ви помоля да сторите. И сега не зная.

– Няма значение – каза Мортимър. – Ще го направя.

– И какво можете да направите?

Мортимър се усмихна.

– Мога да помисля.

Тя го загледа малко усъмнена.

– Да – каза Мортимър, – могат да се направят много неща – повече, отколкото си мислите. Кажете ми, имаше ли някаква случайна дума или фраза, която да привлече вниманието ви снощи преди вечерята?

Магдален се намръщи.

– Струва ми се, не – каза тя. – Чух само как баща ми казваше на майка, че Шарлът е нейно олицетворение, а после се изсмя много особено, но в това няма нищо странно, нали?

– Не – бавно каза Мортимър, – освен, че Шарлът не прилича на майка ви.

За минута-две той остана замислен, после вдигна очи, за да види, че Магдален го гледа съвсем объркана.

– Приберете се, дете – каза той, – и не се безпокойте; оставете всичко на мен.

Тя послушно тръгна по пътеката към къщата. Мортимър се поразходи още малко, после се хвърли на зелената трева. Затвори очи, отърси от ума си всякакви съзнателни мисли или усилия и остави по повърхността му да се носят само някакви картини.

Джони! Винаги се връщаше към Джони. Джони, съвършено невинен, напълно освободен от цялата тази мрежа от подозрения и интриги, но въпреки това ос, около която се въртеше всичко. Спомни си как госпожа Динсмейд изпусна чашата върху чинийката си на закуска същата сутрин. Какво беше предизвикало вълнението й? Подхвърлената от него забележка за любовта на момчето към химикалите? В оня момент не беше осъзнал поведението на господин Динсмейд, но сега го виждаше ясно как седеше, понечил да поднесе чашата с чай към устата си.

Това го върна към Шарлът, която беше съгледал, отваряйки вратата миналата вечер. Тя седеше и се взираше в него над ръба на чашата си. Веднага след това дойде и другият спомен. Господин Динсмейд, който бе излял една след друга чашите с чай и бе казал: „Този чай е изстинал.“

Спомни си парата, която се издигаше от чая. Значи все пак не беше изстинал чак толкова?

Нещо проблесна в мозъка му. Спомен за нещо, прочетено неотдавна, навярно преди месец. Някакво описание на семейство, отровено поради небрежността на младеж. Пакет с арсен, оставен в килера, просмука целият в хляба под него. Беше го прочел във вестниците. Вероятно и господин Динсмейд го беше чел.

Започваше да се изяснява.

След половин час Мортимър Кливланд се изправи пъргаво на крака.

В къщата отново бе настъпила вечерта. Яйцата бяха изпържени, консервата с пача отворена. След малко госпожа Динсмейд се зададе от кухнята с голям чайник. Семейството зае мястото си около масата.

– Колко по-различно е времето от снощи – каза госпожа Динсмейд, поглеждайки през прозореца.

– Да – добави господин Динсмейд, – тази вечер е толкова тихо – игла да падне, ще я чуеш. Хайде, майко, наливай чая.

Госпожа Динсмейд напълни чашите и ги подаде. В мига, в който остави чайника, извика кратко и се хвана за сърцето. Господин Динсмейд извъртя стола си, следвайки посоката на ужасения ѝ поглед. На вратата стоеше Мортимър Кливланд.

Той пристъпи напред. Държеше се приятелски и като че се извиняваше.

– Май ви стреснах. Наложих се да се върна за нещо.

– Да се върнете за нещо? – извика господин Динсмейд. Лицето му поморавя, вените му се издуха. – Да се върнете за какво, ако смея да попитам?

– За малко чай – каза Мортимър.

С неочаквано движение той извади нещо от джоба си и като пое една от чашите с чай върху масата, изпразни съдържанието ѝ в малка епруветка, която държеше в лявата си ръка.

– Какво, какво правите? – ахна господин Динсмейд. Лицето му бе побеляло като тебешир, моравината се беше изпарила като по някаква магия. Госпожа Динсмейд нададе тънък, висок, уплашен писък.

– Вие четете вестници, нали, господин Динсмейд? Сигурен съм.

Понякога може да се прочете за цели семейства отровени, някои от тях впоследствие спасени, други не. В нашия случай единият няма да се спаси. Първото обяснение е консервата с пача, но ако приемем, че докторът заподозре нещо и не се хване за теорията с консервираната храна? В килера ви има пакет с арсен. На полицата под него се намира пакет с чай. На горната полица има удобна дупчица – нищо по-естествено от предположението, че арсенът се е просмукал в чая случайно. Синът ви Джони може да бъде упрекнат в небрежност, нищо повече.

– Аз не зная какво искате да кажете – заекна Динсмийд.

– А според мен знаете – Мортимър взе втора чаша с чай и напълни друга епруветка. На едната постави червен етикет, на другата – син.

– Тази с червения етикет – каза той – съдържа чай от чашата на дъщеря ви Шарлът, другата е с чая на Магдален. Готов съм да се закълна, че в първата ще открия четири или пет пъти повече арсен, отколкото във втората.

– Вие сте ненормален – каза Динсмийд.

– О, Господи, не! Нищо подобно. Днес ми казахте, господин Динсмийд, че Магдален не била ваша дъщеря. Излъгали сте ме. Магдален е ваша дъщеря. Шарлът е детето, което сте осиновили, детето, което толкова приличало на майка си, че когато днес пое в ръка миниатюрата на тази майка, реших погрешно, че е на самата Шарлът. Богатството щеше да наследи собствената ви дъщеря и тъй като не би било възможно да държите скрита някъде предполагаемата ваша дъщеря Шарлът, защото някой стар познат на майката би могъл да разбере истината поради приликата между тях, решили сте, е щипка бял арсен на дъното на чаша с чай.

В този миг госпожа Динсмийд високо се изкикоти и се заклати в необуздана истерия напред-назад.

– Чай – завайка се тя, – така ми нареди, чай, не лимонада.

– Я си дръж езика! – изрева гневно мъжът ѝ.

Мортимър забеляза, че Шарлът го гледа през масата с широко разворени учудени очи. После усети нечия ръка върху своята и Магдален го издърпа малко встрани, за да не ги чуят.

– Тия тук – и тя посочи шишенцата. – Татко. Нали няма.

Мортимър положи ръка на рамото ѝ.

– Дете мое – каза той, – вие не вярвате в миналото. А аз вярвам. Вярвам в атмосферата на тоя дом. Ако баща ви не беше прочел съобщението, може би – казвам може би – нямаше да измисли този план. А двете епруветки ще задържа, за да защитя Шарлът и сега, и в бъдеще. Вън

от това няма да направя нищо, в знак на благодарност, ако щете, на онази ръка, написала SOS.

КРАЙ

© 1933 Агата Кристи
© 1991 Юлия Бучкова-Малеева, превод от английски

Agatha Christie
SOS, 1933

Сканиране, разпознаване и редакция: pqgolova, 2007

Публикация:

Агата Кристи. Чудовището на смъртта (Сборник разкази)
ИК „Пейо К. Яворов“

Agatha Christie. The Hound of Death. 1933

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4642>]